

Kunnskapsdepartementet

Dato: 14.10.2015
Deres ref.:
Vår ref.: 2015/8065 INGERJU

NOU 2015:8 - Høringsuttalelse fra Det humanistiske fakultet, UiO

Vi takker for muligheten til å få uttale oss om utredningen. Innledningsvis vil vi få rose utvalget for en god utredning om et viktig og aktuelt felt – utredningen er etter vår vurdering både ambisiøs og godt forankret i analyser. Den tar et helhetlig grep som vi ser som nødvendig.

Kompetanser i fremtidens skole

HF er både avtaker for skolens kandidater og en betydelig utdanner av lærere. Hvordan fremtidens skole blir har derfor betydning både for hvilke kunnskaper våre studenter kommer med og for hvordan våre fag skal utvikles. 20 % av fakultetets kandidater arbeider innen utdanning/skoleverk, og skolefag er derfor viktig i våre programtilbud. Vårt mål er at lærere med utdanning fra HF skal ha en god faglig fordypning og sikres en forskningsbasert, praksisnær utdanning. Vi er innstilt på å legge til grunn utredningens perspektiver om fagfornyelse og de fire kompetanseområdene i arbeidet med å nå dette målet. Samtidig er det viktig for fakultetet at fremtidens studenter har med seg tilstrekkelige kunnskaper for å bli gode og motiverte studenter.

Fagfornyelse

Vi er enige i grunnlagspremissene for utredningen og gjenkjenner samfunnsanalysene i vårt strategiske arbeid. Fagutviklingen ved Det humanistiske fakultet skal kombinere et stort mangfold i faglige perspektiver, aktuelle utfordringer innen flerkultur, globalisering, miljø, etikk, språk, religiøs pluralisme, teknologi og helse, og det vitenskapelige hovedfokus som er rettet mot langsiktig kunnskapsutvikling, nytolkning og forståelse. Den fagfornyelsen utredningen etterlyser er et viktig element i dette langsiktige strategiske arbeidet. Det er et arbeid med ulike utfordringer for forskjellige fagmiljøer. Vi ser likevel fram til å knytte arbeidet nærmere til utviklingen av skolen og vi vil gjerne være med på å videreutvikle eksisterende og utarbeide nye fellesarenaer for dialog og fagutvikling.

Utvalgets begrep «byggesteiner» er godt valgt. Det illustrerer etter vår mening også at hvorvidt satsningen vil lykkes er etter vår vurdering et spørsmål om alt eller intet. I utredningens ambisjon ligger et samspill mellom kompetanseområder og byggesteiner slik at hvis en fjernes hjelper det

Forsknings- og administrasjonssesksjonen
Postadr.: Postboks 1079 Blindern, 0316
OSLO
Kontoradr.: 2. et. P.A. Munchs hus

Telefon: 22 85 63 83
Telefaks: 22 85 45 50
postmottak@hf.uio.no
www.hf.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

ikke at resten lykkes. Vi kan illustrere dette med at elevenes språkopplæring helt fra grunnivået er avgjørende for hvordan de evner å lære språk på universitetsnivå.

Når utvalget derfor antyder (s. 52) en mulig nedjustering av samlet timeantall på språkfagene – og også for samfunnsfagene (s. 53) – vil vi på det sterkeste henstille til at man i oppfølgingen av utredningen beholder utredningens helhetlige perspektiv og legger til grunn at hver byggestein må være hel og solid. Med referanse til det mer mangfoldige samfunnet fremtidens skole vil være i, vil vi få spille inn at språk- og samfunnsfag vil bli påvirket av mangfoldet og peke på behov for kunnskap om språk og samfunn også utenfor vår tradisjonelle kulturkrets. Selv om fagene fornyes i tråd med intensjonen i utvalgets utredning vil vi være svært bekymret skulle det bli mindre plass til språk- og samfunnsfag.

Vi arbeider for at det i større grad tas i bruk varierte undervisnings-, vurderings- og læringsformer, også digitale. Eksempler er:

- **Retorikk og multimodalitet:** Undervisningen i Retorikk og språklig kommunikasjon, hvor en rekke emner inngår i dagens lektorprogram, preges av retorikkens lange tradisjon som et både praktisk-utøvende og teoretisk-kritisk fag. Studentene arbeider i grupper og under forelesninger med kritisk analyse av tekster, ofte aktuelle og sterkt multimodale, parallelt med at de selv skaper tekster innenfor en rekke sjangere med relevans for arbeidslivet. I et eget prosjektemne utfører de som eksamensarbeid et konsulentoppdrag for en privat eller offentlig oppdragsgiver med innlevering av rapport og presentasjon for ledelse og kommunikasjonsmedarbeidere. Kompetansebetegnelsene «å kunne kommunisere, samhandle og delta» og «å kunne utforske og skape» karakteriserer i sterk grad ambisjonene for dette universitetsfaget.
- **Medier og kommunikasjon:** I undervisningen i medievitenskap der undervisningen i hovedsak er teoretisk, understrekes teoretiske og analytiske tilnærminger ofte av praktiske oppgaver. For eksempel: I emnet audiovisuell estetikk der studentene gis en teoretisk og analytisk introduksjon til narrativer og genre i audiovisuelle medier lager studentene også selv en film. I undervisning i design, kreativitet og innovasjon gjennomfører studentene egne designprosjekter i tverrfaglige grupper. På denne måten jobber studentene med å benytte teoretisk kunnskap for å løse praktiske problemer, de lærer å samarbeide i tverrfaglige grupper, og å rapportere skriftlig om eget arbeid på et akademisk nivå.
- **Musikk:** Den nye bachelorgraden i musikkvitenskap er bygget rundt en idé om fagovergripende kompetanser slik rapporten foreslår. Et grep for å gjøre dette har vært å sørge for at alle obligatoriske emner må dokumentere overbygging mellom minst to musikkvitenskapelige fagretninger, f.eks. musikkhistorie og populærmusikkstudier. Et annet grep er utviklingen av en serie praktisk-teoretiske emner som bygger bro mellom ferdighets- og refleksjonsfag, slik som klassisk hørelære og kognisjonsbasert lydlære, eller

notebasert satslære og populærmusikkbasert produksjon. Her er det tatt i bruk nettbaserte undervisningsmetoder og øvingsformer, samt digital eksamen.

Fagfornyelse og implementering

Som lærerutdanningsaktør er vi glade for at utvalget i sin ansats til implementeringsplan legger vekt på dialog og forankring hos aktørene. Som det framgår av ovenstående ønsker Det humanistiske fakultet den foreslåtte utvikling og fagfornyelse velkommen. Den faktiske fornyelsen skjer i fagmiljøene og dialog og forankring allerede på stadiet med faglig fornyelse er derfor et av de viktigste suksesskriterier.

Med hilsen

Eirik Welo
Prodekan for studier og utdanning

Inger-Johanne Ullern
Seniorrådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:
Inger-Johanne Ullern
+4722854915, i.j.ullern@hf.uio.no